

NAVODILA ZA KRAŠENJE CERKVE

Najbolj splošni smisel čiščenja in krašenja je, da prostor lepo pripravimo za bogoslužje (mašo, pogreb, križev pot...). Ni torej cilj to, da bo cerkev lepo in estetsko (mogoče celo, da bi se s tem ponašali) okrašena, ampak najprej, da se vrši v župniji lepo bogoslužje in da ga obiskujemo. Torej: ker želimo hoditi k maši, bomo skrbeli tudi za lepoto bogoslužnega prostora, ne pa obratno. Drugače povedano: nobenega smisla nima čistiti in krasiti, če te potem pri bogoslužju ni, če ti bogoslužje tako malo pomeni..

Ni torej glavno cvetje, ampak bogoslužje. To se mora jasno odražati pri krašenju. Če hočemo čimbolj izpostaviti cvetje, je narobe, ker bo cvetje nesmiselno odvrčalo pozornost od tistega, za kar smo ga sploh postavili; tisto, kar je postransko, bo zakrivalo to, kar je glavno. Nikoli ne krasimo prostora kot takega, ampak s cvetjem skušamo izpostaviti najvažnejše (prostore) pri bogoslužju. Pravilno je torej: okrasitev naj usmeri prisotnega vernika v dogajanje na oltarju in pomaga, da tisto, kar je glavno, pride čimbolj na dan, in da se odrazi tisto, kar pri bogoslužju slavimo. Praktičen primer: na oltarni mizi naj ne bo toliko cvetja, da bo zastiralo pogled na kelih in pateno, ampak toliko, da bo pričalo, da tem krščanskih skrivnostim izkazujemo veliko čast, in da bo vernikov pogled usmerjalo na svete posode na oltarju (na daritveni oltar damo torej manjšo vazo, manjšo ikebano, raje jih pa razporedimo pred oltarjem). Banalen primer: rože na oltarju ob tabernaklju ne smejo oteževati odpiranja in zapiranja tabernaklja. Ali: okrog oltarja se mora dati lepo hoditi; rože ne smejo tega ovirati. Ali: ikebana na oltarju ne sme ovirati razgrinjanja prtička in razmestitve knjige, vrčkov itd. V nobenem primeru pa ni prav: postavljati rože na tabernakelj (ne more biti tabernakelj vendar podstavek za rože?!; tudi nevarnost vlage), krasiti stari oltar (ampak le daritvenega), krasiti z rožami v postu (tudi v adventu naj bo okrasitev zelo zmerna), dati rože v krstni kamen (krstni kamen vendar ni za to!), .

Pozor: središče v cerkvi, na katerega mora okrasitev kazati, je daritveni oltar; nato ambon; nato tabernakelj; nato šele mogoče kip Marije ali svetnika, če je njegov praznik ali tak cerkveni čas.

Na splošno bi dal pravilo: ne veliko rož (ponavadi jih je veliko preveč), ampak smiselno in lepo postavljene; s količino gotovo ne dosežemo prave estetike. Ali ni navsezadnje to tudi s praktičnega vidika boljše: zakaj bi potrošili za rože veliko preveč (saj nihče verjetno nima denarja za razmetavanje), ko lahko z manj stroški lepše naredimo. Pridobivanje "časti in slave" na račun količine cvetja je odraz kvečjemu bedastega mišljenja. Sploh pa ne krasimo zaradi lastne slave, ampak v slavo in čast Bogu.

Drugo zelo важно pravilo: ne komplicirajmo in bodimo preprosti. Če so rože dobre, jih sploh ni treba menjavati. Le čemu? Sploh se lahko cerkev okraši za daljši rok: npr. za ves adventni čas (zimzelene vejice z vijoličastimi trakovi); ves postni čas (npr. ikebane iz trnja), ves junij (iz žitnih bilk); v adventu je lepo, da stoji pred oltarjem v okras adventni venec, v postu pa postni križ. In bodimo domiselni. Spužve za ikebane morajo biti vedno na voljo, za kar skrbi voditeljica krasilk. Lahko bi se kupilo tudi nekaj ikeban suhih rož, ki bi se lahko uporabile za krašenje občasno oziroma takrat, ko bi bila stiska za rože. Nikakor pa ne krasiti s plastičnimi rožami, kajti, če primerjamo: suhe rože fant svoji ljubi lahko podari, da bi ji dal plastične, pa res ne verjamem. Če rože pri pogrebih pokloni cerkvi, jih z veseljem uporabimo.

Vem, da bodo vedno imeli mnogi veliko pripomniti na to, kako bomo okrasili. Nesmiselno besedičenje enostavno preslišimo, saj sami vemo, da smo naredili prav in tisto, kar smo mogli. Če kdo da kulturno in konstruktivno kritiko, pa jo sprejmimo, kajti res je, da se moramo sproti tudi učiti. K temu nam lahko pomaga priročnik za krašenje in bogoslužnih prostorov, ki je na voljo v cerkvi ali članek iz Družine obešen v cerkvi. Upam, da nas ne bo spravilo v malodušje to, da eni, ki bi lahko, ne sodelujejo. Prisiliti jih ne moremo, spodbujati pa moramo. Vedno bodo pa tudi taki ljudje, ki za skupnost ne naredijo (skoraj) nič. Bog pomagaj!

Z okrasitvijo torej ne pretiravati in komplicirati, kajti to sploh ni edina naloga čistilk in krasilk. Najosnovnejša naloga je, da se cerkev spodobno počisti (pomete in še kaj, če je potrebno), obriše prah, pogleda, če je blagoslovljena voda v kropilniku, odstrani odvečne liste s klopi ali se jih lepo zloži in druge potrebne stvari.

Ena pomembnejših je poskrbeti, da se bo cerkev tudi čimmanj umazala (kvaliteten predpražnik, preprečevati kakšne objestnosti ipd.) Katera bogoslužna barva pristoja kakšnemu prazniku je razvidno

iz knjižice Bogoslužni koledar, ki je v zakristiji (Z = zelena, B = bela, R = rdeča, V = vijoličasta). Oltarne prte se menjuje v dogovoru z za to odgovorno osebo. Za to, da so zavesice tabernaklja menjane in sveče urejene (da so zamenjane, ko so dolge le še 15 cm, da se odpadni vosek meče v za to pripravljeno škatlo, da sveče stojilo trdno in pokonci – npr. se lahko ovije papir spodaj ipd.), skrbi ponekod mežnar. Če ga ni, to storijo krasilke. Skratka: pripraviti je treba prostor tako, da je primereno lepo urejen za bogoslužje. Pozoren je treba biti tudi na druge (nenapisane) podrobnosti, če je potrebno še kaj urediti.

Generalno se bogoslužne predmete in cerkev očisti pred velikonočnimi prazniki; cerkev pa tudi pred župnijskim praznikom. Generalno se očisti cerkev pred slovesnostmi, kot: birma, prvo sveto obhajilo ipd., za kar poskrbijo (in seveda tudi okrasijo) družine slavljenecov. Če dotične družine za poroko, krst, pogreb hočejo kaj posebnega, se dogovorijo s skupino, ki cerkev kot normalno okrasijo.

Za kakšne posebne praznike se je potrebno tudi malo pozanimati, kako se takrat krasi, ker so lahko določene posebnosti. Npr. po maši na veliki četrtek in po obredih velikega petka se razgrne vse oltarje, odnese križe iz cerkve in petek ter soboto dopoldne pusti cerkev neokrašeno.

Skupina za krašenje sama poskrbi za rože. Če je kdo pripravljen dati rože za okrasitev, je to seveda več kot dobrodošlo. Velja pa naj pravilo, da si okrasitev v skladu s pravili krašenja cerkve zamisli skupina, ki krasi, kar naj darovalci rož upoštevajo.

Umetnost čiščenja in krašenja cerkve ne sme iti z nami v grob ali se prekiniti, da potem drugi začenjajo znova. Res izrabimo vsako priložnost, ki se ponudi, da povabimo otroke, nevesto, sosedo, prijateljico, sorodnico in kogarkoli, da se vam pridruži pri čiščenju in krašenju cerkve, če še ne krasi. VEČ KOT NAS BO, BOLJŠE BO! Nikar pa ne pozabimo, da so bodoče krasilke predvsem naši otroci. Peljimo jih s sabo, naj pomagajo. Če bosmo njih vpeljali in bodo to delali z veseljem, se bomo ob svojem času lahko mirno umaknili, ker bodo to opravilo nadaljevali naši otroci.

Ob vhodu v cerkev visi razpored za čiščenje in krašenje.

Čiščenje in krašenje cerkve je lahko molitev (lahko pa tudi ni; odvisno, s kakšnim odnosom to delaš) in tvoje bogoslužje - saj to delaš Bogu v čast in za svojo župnijo!

vaš župnik Matjaž